

**«PEL BAPTISME HEU ESTAT SEPULTATS AMB CRIST,
I AMB ELL TAMBÉ HEU RESSUSCITAT»
(Col 2,12)**

Missatge del Sant Pare per a la Quaresma 2011

Benvolguts germans i germanes,

La Quaresma, que ens porta a la celebració de la Santa Pasqua, és per a l'Església un temps litúrgic molt valuós i important, amb vista al qual m'alegra adreçar-vos unes paraules específiques perquè el visquem amb el compromís que cal. La comunitat eclesial, assídua en la pregària i en la caritat operosa, mentre mira cap al trobament definitiu amb el seu Espòs en la Pasqua eterna, intensifica el seu camí de purificació en l'esperit, per a obtenir amb més abundància del Misteri de la redempció la vida nova en Crist Senyor (cf. Prefaci I de Quaresma).

1. Aquesta mateixa vida ja se'ns va transmetre el dia del baptisme, quan «en participar de la mort i resurrecció de Crist» va començar per a nosaltres «l'aventura joiosa i entusiasta del deixeble» (Homilia en la festa del Baptisme del Senyor, 10 de gener de 2010). Sant Pau, en les seves Cartes, insisteix repetidament en la comunió singular amb el Fill de Déu que es realitza en aquest lavacre. El fet que en la majoria dels casos el baptisme es rebí en la infantesa posa en relleu que es tracta d'un do de Déu: ningú no mereix la vida eterna amb les seves forces. La misericòrdia de Déu, que esborra el pecat i permet viure en la pròpia existència «els mateixos sentiments que tingué Jesucrist» (Fl 2,5), es comunica a l'home gratuïtament.

L'Apòstol dels gentils, en la Carta als Filipencs, expressa el sentit de la transformació que té lloc en participar en la mort i resurrecció de Crist, indicant la seva meta: «Així conec el Crist i la força de la seva resurrecció i puc entrar en comunió amb els seus sofriments, tot configurant-me a la seva mort, esperant d'arribar a la resurrecció d'entre els morts» (Flp 3,10-11). El baptisme, per tant, no és un ritu del passat sinó el trobament amb Crist que conforma tota l'existència del batejat, li dóna la vida divina i el crida a una conversió sincera, iniciada i sostinguda per la gràcia, que el porti a aconseguir la talla adulta de Crist.

Un nexa particular vincula el baptisme amb la Quaresma com a moment favorable per a experimentar la gràcia que salva. Els pares del concili Vaticà II van exhortar tots els pastors de l'Església a utilitzar «amb més abundància els elements baptismals propis de la litúrgia quaresmal» (*Sacrosanctum Concilium*, 109). En efecte, des de sempre, l'Església associa la vetlla pasqual a la celebració del baptisme: en aquest sagrament es realitza el gran misteri pel qual l'home mor al pecat, participa de la vida nova en Jesucrist ressuscitat i rep el mateix esperit de Déu que va ressuscitar Jesús d'entre els morts (cf. Rm 8,11). Aquest do gratuït ha de ser revifat en cadascun de nosaltres, i la Quaresma ens ofereix un recorregut anàleg al catecumenat, que per als cristians de l'Església antiga, així com per als catecúmens d'avui, és una escola insubstituïble de fe i de vida cristiana: viuen realment el baptisme com un acte decisiu per a tota la seva existència.

2. Per a emprendre seriosament el camí cap a la Pasqua i preparar-nos per a celebrar la resurrecció del Senyor —la festa més joiosa i solemne de tot l'any litúrgic—, què pot haver-hi de més adequat que deixar-nos guiar per la paraula de Déu? Per això l'Església, en els textos evangèlics dels diumenges de Quaresma, ens guia a un trobament especialment intens amb el Senyor, fent-nos recórrer les etapes del camí de la iniciació cristiana: per als catecúmens, en la perspectiva de rebre el sagrament del renaixement, i per a qui està batejat, amb vista a passos nous i decisius en el seguiment de Crist i en el lliurament més ple a ell.

El primer diumenge de l'itinerari quaresmal subratlla la nostra condició d'home en aquesta terra. La batalla victoriosa contra les temptacions, que dóna inici a la missió de Jesús, és una invitació a prendre consciència de la pròpia fragilitat per a acollir la gràcia que allibera del pecat i infon nova força en Crist, camí, veritat i vida (cf. *Ordo Initiationis Christianæ Adultorum*, n. 25). És una crida decidida a recordar que la fe cristiana implica, seguint l'exemple de Jesús i en unió amb ell, una lluita «contra els qui dominen aquest món de tenebres» (Ef 6,12), en el qual el diable actua i no es cansa, tampoc avui, de temptar l'home que vol acostar-se al Senyor: Crist surt victoriós, per obrir també el nostre cor a l'esperança i guiar-nos per a vèncer les seduccions del mal.

L'evangeli de la transfiguració del Senyor posa davant els nostres ulls la glòria de Crist, que anticipa la resurrecció i anuncia la divinització de l'home. La comunitat cristiana pren consciència que és portada, com els apòstols Pere, Jaume i Joan, «a part, dalt d'una muntanya alta» (Mt 17,1), per acollir novament en Crist, com a fills en el Fill, el do de la gràcia de Déu: «Aquest és el meu Fill, el meu estimat, en qui m'he complagut; escolteu-lo» (v. 5). És la invitació a allunyar-se del soroll de la vida diària per a submergir-se en la presència de Déu: ell vol transmetre'ns, cada dia, una paraula que penetra en les profunditats del nostre esperit, on discerneix el bé i el mal (cf. He 4,12) i enforteix la voluntat de seguir el Senyor.

La petició de Jesús a la samaritana: «Dóna'm aigua» (Jn 4,7), que es llegeix en la litúrgia del tercer diumenge, expressa la passió de Déu per tots els homes i vol suscitar en el nostre cor el desig del do de l'aigua que es convertirà en una «font d'on brollarà vida eterna» (v. 14): és el do de l'Esperit Sant, que fa dels cristians «autèntics adoradors» capaços de pregar al Pare «en Esperit i en veritat» (v. 23). Només aquesta aigua pot apagar la nostra set de bé, de veritat i de bellesa! Només aquesta aigua, que ens dóna el Fill, irriga els deserts de l'ànima inquieta i insatisfeta, «fins que descansi en Déu», segons les cèlebres paraules de sant Agustí.

El «diumenge del cec de naixement» presenta Crist com a llum del món. L'evangeli ens interpel·la a cadascun de nosaltres: «Creus en el Fill de l'home?» «Hi crec, Senyor» (Jn 9,35.38), afirma amb alegria el cec de naixement, donant veu a tots els creients. El miracle del guariment és el signe que Crist, junt amb la vista, vol obrir la nostra mirada interior, perquè la nostra fe sigui cada cop més profunda i puguem reconèixer en ell el nostre Salvador únic. Ell il·lumina totes les foscos de la vida i porta l'home a viure com a «fill de la llum».

Quan, el cinquè diumenge, es proclama la resurrecció de Llätzer, ens trobem davant del misteri últim de la nostra existència: «Jo sóc la resurrecció i la vida. [...] Ho creus, això?» (Jn 11,25-26). Per a la comunitat cristiana és el moment de tornar a posar amb sinceritat, junt amb Marta, tota l'esperança en Jesús de Natzaret: «Sí, Senyor: jo crec que

tu ets el Messies, el Fill de Déu, el qui havia de venir al món» (v. 27). La comunió amb Crist en aquesta vida ens prepara per a creuar la frontera de la mort, per a viure sense fi en ell. La fe en la resurrecció dels morts i l'esperança en la vida eterna obren la nostra mirada al sentit últim de la nostra existència: Déu ha creat l'home per a la resurrecció i per a la vida, i aquesta veritat dóna la dimensió autèntica i definitiva a la història dels homes, a la seva existència personal i a la seva vida social, a la cultura, a la política, a l'economia. Privat de la llum de la fe, tot l'univers acaba tancat dins un sepulcre sense futur, sense esperança.

El recorregut quaresmal troba el seu compliment en el tridu pasqual, en particular en la gran vetlla de la nit santa: en renovar les promeses baptismals reafirmem que Crist és el Senyor de la nostra vida, la vida que Déu ens va comunicar quan vam renéixer «de l'aigua i de l'Esperit Sant», i confirmem novament el nostre compromís ferm de correspondre a l'acció de la gràcia per a ser els seus deixebles.

3. El nostre submergir-nos en la mort i resurrecció de Crist mitjançant el sagrament del baptisme, ens impulsa cada dia a alliberar el nostre cor del pes de les coses materials, d'un vincle egoista amb la «terra», que ens empobreix i ens impedeix estar disponibles i oberts a Déu i al proïsme. En Crist, Déu s'ha revelat com a Amor (cf. 1Jn 4,7-10). La creu de Crist, la «paraula de la creu» manifesta el poder salvador de Déu (cf. 1Co 1,18), que es dóna per a aixecar l'home i portar-li la salvació: amor en la seva forma més radical (cf. Enc. *Deus caritas est*, 12). Mitjançant les pràctiques tradicionals del dejuni, l'almoïna i l'oració, expressions del compromís de conversió, la Quaresma educa a viure de manera cada cop més radical l'amor de Crist. El dejuni, que pot tenir diferents motivacions, adquireix per al cristià un significat profundament religiós: fent més pobre la nostra taula aprenem a superar l'egoisme per a viure en la lògica del do i de l'amor; suportant la privació d'alguna cosa —i no sols del superflu— aprenem a apartar la mirada del nostre «jo», per a descobrir algú al nostre costat i reconèixer Déu en els rostres de tants germans nostres. Per al cristià el dejuni no té res d'intimista, sinó que obre majorment a Déu i a les necessitats dels homes, i fa que l'amor a Déu sigui també amor al proïsme (cf. Mc 12,31).

En el nostre camí també ens trobem davant la temptació del tenir, de l'avidesa de diners, que traïx la primacia de Déu en la nostra vida. L'afany de posseir provoca violència, prevaricació i mort; per això l'Església, especialment en el temps quaresmal, recorda la pràctica de l'almoïna, és a dir, la capacitat de compartir. La idolatria dels béns, en canvi, no sols allunya de l'altre, sinó que desposseeix l'home, el fa infeliç, l'enganya, el defrauda sense realitzar el que promet, perquè situa les coses materials en el lloc de Déu, única font de la vida. ¿Com es pot comprendre la bondat paternal de Déu si el cor està ple d'un mateix i dels propis projectes, amb els quals ens fem la il·lusió que podem assegurar el futur? La temptació és pensar, com el ric de la paràbola: «Tens molts béns en reserva per a molts anys [...]. Però Déu li digué: “Insensat! Aquesta mateixa nit et reclamaran la vida”» (Lc 12,19-20). La pràctica de l'almoïna ens recorda la primacia de Déu i l'atenció envers els altres, per a redescobrir el nostre Pare bo i rebre la seva misericòrdia.

En tot el període quaresmal, l'església ens ofereix amb abundància particular la Paraula de Déu. Meditant-la i interioritzant-la per a viure-la diàriament, aprenem una forma preciosa i insubstituïble de pregària, perquè l'escolta atenta de Déu, que continua parlant al nostre cor, alimenta el camí de fe que iniciem el dia del baptisme. La pregària ens permet també adquirir una nova concepció del temps: de fet, sense la perspectiva de

l'eternitat i de la transcendència, simplement marca els nostres passos cap a un horitzó que no té futur. En la pregària trobem, en canvi, temps per a Déu, per a conèixer que «les seves paraules no passaran» (cf. Mc 13,31), per entrar en l'íntima comunió amb ell que «ningú no podrà prendre'ns» (cf. Jn 16,22) i que ens obre a l'esperança que no falla, a la vida eterna.

En síntesi, l'itinerari quaresmal, en el qual se'ns invita a contemplar el Misteri de la creu, és conèixer Crist «tot configurant-me a la seva mort» (Fl 3,10), per a dur a terme una conversió profunda de la nostra vida: deixar-nos transformar per l'acció de l'Esperit Sant, com sant Pau al camí de Damasc; orientar amb decisió la nostra existència segons la voluntat de Déu; alliberar-nos del nostre egoisme, superant l'instint de domini sobre els altres i obrint-nos a la caritat de Crist. El període quaresmal és el moment favorable per a reconèixer la nostra debilitat, acollir, amb una revisió de vida sincera, la gràcia renovadora del sagrament de la penitència i caminar amb decisió cap a Crist.

Benvolguts germans i germanes, mitjançant la trobada personal amb el nostre Redemptor i mitjançant el dejuni, l'almoïna i l'oració, el camí de conversió cap a la Pasqua ens porta a redescobrir el nostre baptisme. Renovem en aquesta Quaresma l'acolliment de la gràcia que Déu ens va donar en aquest moment, perquè il·lumini i guiï totes les nostres accions. Allò que el sagrament significa i realitza estem cridats a viure-ho cada dia seguint Crist de manera cada cop més generosa i autèntica. Encomanem el nostre itinerari a la Mare de Déu, que va engendrar el Verb de Déu en la fe i en la carn, per a submergir-nos com ella en la mort i resurrecció del seu Fill Jesús i obtenir la vida eterna.

Benedictus pp XVI

Vaticà, 4 de novembre de 2010